

ADRAN 7: PREIFATRWYDD

7.1 Cyflwyniad

7.2 Egwyddorion

7.3 Atgyfeiriadau Gorfodol

7.4 Canllawiau

- Preifatrwydd a Chydsyniad
- Recordio'n Gyfrinachol, gan gynnwys Ymchwiliadau a Chudd-weithredu
- Gwneud Nodiadau Electronig
- Dyfeisiau Recordio Anamlwg
- Ffrydio Byw
- Ymchwilwyr Preifat
- Torri'r Gyfraith
- Ceisio Cyfweld yn Ddirybudd
- Dilyn Cyrchoedd
- Gohebu ar Farwolaeth, Dioddefaint a Gofid
- Gwybodaeth Bersonol
- Defnyddio Technoleg
- Pobl Ar Goll

7.1 CYFLWYNIAD

Mae'r BBC yn parchu preifatrwydd ac nid yw'n tresmasu arno heb reswm da, ym mha le bynnag yn y byd y mae'n gweithredu. Mae'r gyfraith yn amddiffyn preifatrwydd unigolion, a gwybodaeth breifat amdanynt, ond mae'n cydbwyso hynny â hawl darlledwr i ryddid mynegiant. Mewn rheoliadau, mae Cod Darlledu Ofcom¹ yn datgan 'Os ceir unrhyw dresmasu ar breifatrwydd mewn rhaglenni, neu mewn cysylltiad â chael deunydd sydd wedi'i gynnwys mewn rhaglenni, rhaid bod â chyfiawnhad dros hynny.'²

Bydd tresmasu ar breifatrwydd yn cael ei ystyried mewn dau gam, ac yn galw am gyfiawnhad dros gasglu ac am ddarlledu deunydd lle mae disgwyliad teg am breifatrwydd.

Bydd disgwyliadau teg am breifatrwydd yn amrywio yn ôl lle a natur yr wybodaeth, y weithgaredd neu'r amgylchiadau dan sylw, y graddau y mae'n gyhoeddus, os o gwbl, ac a yw'r unigolyn dan sylw yn llygad y cyhoedd eisoes. Gellir cael amgylchiadau lle mae'n rhesymol i bobl ddisgwyl preifatrwydd hyd yn oed mewn man cyhoeddus. Gall rhai gweithgareddau ac amgylchiadau fod o natur mor breifat fel y byddai ffilmio neu recordio, hyd yn oed mewn man cyhoeddus, yn gallu golygu tresmasu ar breifatrwydd. Mae pobl sy'n destun ymchwiliad neu sydd yn llygad y cyhoedd, eu teulu a'u ffrindiau agos, yn cadw'r hawl i fywyd preifat, er bod ymddygiad preifat yn gallu codi materion y mae'n deg eu hystyried er budd y cyhoedd.

¹ Yr adran o God Darlledu Ofcom sy'n ymwneud â hyn yw 8: Preifatrwydd

² Rheol 8.1, Cod Darlledu Ofcom

(Gweler Adran 1 Safonau Golygyddol y BBC: 1.3)

7.2 EGWYDDORION

7.2.1 Rhaid i'r BBC gydbwysu budd y cyhoedd mewn rhyddid mynegiant â'r disgwyliad dilys o breifatrwydd gan unigolion, gan ystyried rhwymedigaethau moesegol, rheoleiddiol a chyfreithiol. Rhaid i unrhyw dresmasu ar breifatrwydd wrth gasglu deunydd fod yn gymesur.

(Gweler Adran 1 Safonau Golygyddol y BBC: 1.3)

7.2.2 Rhaid cyfiawnhau unrhyw dresmasu ar breifatrwydd unigolyn heb gael cydsyniad drwy ddangos bod budd y cyhoedd yn drech na'r ymyrraeth. Po fwyaf yw'r tresmasiad, y mwyaf yw'r budd cyhoeddus sydd ei angen i'w gyfiawnhau.

7.2.3 Fel arfer, ni ddylai cynhyrchwyr cynnwys adrodd am ymddygiad preifat ffigurau cyhoeddus oni bai fod eu hymddygiad yn anghyfreithlon, yn wrthgymdeithasol neu lle mae materion cyhoeddus ehangach yn cael eu codi naill ai gan yr ymddygiad ei hun, neu ganlyniadau bod hynny'n dod yn hysbys yn gyffredinol. Ni fydd y ffaith ei fod wedi'i gyhoeddi gan gyfryngau eraill yn cyfiawnhau gohebu arno gan y BBC.

7.2.4 Rhaid i gynhyrchwyr cynnwys beidio â 'physgota' am ddeunydd, h.y. recordio'n gyfrinachol i chwilio am drosedd neu ymddygiad gwrthgymdeithasol gan unigolion, neu grwpiau adnabyddadwy, pan nad oes tystiolaeth prima facie o ymddygiad o'r fath.

7.2.5 Rhaid cydbwysu'r budd i'r cyhoedd mewn gohebu'n llawn a chywir ar straeon sy'n ymwneud â gofid a dioddefaint pobl a phreifatrwydd yr unigolyn a pharch at ei urddas ddynol.

7.2.6 Wrth gasglu gwybodaeth bersonol gan gyfranwyr, cynulleidfaoedd ac aelodau eraill o'r cyhoedd, rhaid bod yn glir sut y bwriedir ei defnyddio. Rhaid ei thrin yn unol â Chanllawiau Golygyddol y BBC a Deddf Diogelu Data 2018.

(Gweler 7.4.58-7.4.63)

7.3 ATGYFEIRIADAU GORFODOL – rhaid eu hatgyfeirio ymlaen llaw

Mae pob atgyfeiriad gorfodol yn rhan hanfodol o broses olygyddol a sicrhau cydymffurfiaeth y BBC a rhaid cadw atynt.

Atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol

7.3.1 Rhaid i unrhyw gynnig i gasglu deunydd yn anghyfreithlon y tu allan i'r DU drwy anwybyddu cyfreithiau preifatrwydd neu gyfreithiau tebyg eraill yn y wlad berthnasol gael ei atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol. Rhaid ymgynghori hefyd â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni.

(Gweler 7.4.13)

7.3.2 Rhaid i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol gymeradwyo unrhyw gynnig i gyflogi a/neu dalu rhywun y mae'n hysbys bod ganddo gofnod troseddol neu gefndir mewn gweithgarwch anghyfreithlon i weithio ar un o ymchwiliadau'r BBC.

(Gweler 7.4.19)

7.3.3 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio recordiadau cyfrinachol a wnaed gan eraill gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu . Os na fyddai'r BBC wedi barnu bod cyfiawnhad dros gasglu'r deunydd o dan amgylchiadau tebyg, rhaid atgyfeirio'r cynnig i sylw'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 7.4.29)

7.3.4 Rhaid i unrhyw gynnig i ddarlledu, heb gydsyniad, recordiadau a wnaed yn wreiddiol at ddibenion gwneud nodiadau gael ei gymeradwyo gan y Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y rhoddir caniatâd i ddarlledu deunydd a gasglwyd fel hyn.

(Gweler 7.4.31)

7.3.5 Rhaid i unrhyw gynnig i ddarparu camerâu a microffonau i'w gwisgo am eu cyrff i drydydd partiön lle byddai gwneud hynny'n gallu tresmasu ar breifatrwydd unigolyn neu lle mae'r trydydd parti'n mynd i mewn i safle preifat heb ganiatâd gael ei atgyfeirio ymlaen llaw i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 7.4.32)

7.3.6 Rhaid i unrhyw gynnig i adael cyfarpar recordio heb neb i ofalu amdano ar eiddo preifat heb gydsyniad y meddiannydd gael ei atgyfeirio i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 7.4.34)

7.3.7 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio dyfais tracio lle byddai'n tresmasu ar breifatrwydd unigolyn gael ei atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 7.4.35)

7.3.8 Rhaid i unrhyw gynnig i ymchwilydd preifat sy'n gweithredu ar ran y BBC dorri'r Canllawiau Golygyddol neu, yn eithriadol, dorri'r gyfraith wrth gynnal ymchwiliad gael ei gymeradwyo ymlaen llaw gan ffigwr golygyddol uwch a fydd yn gorfod ymgynghori â'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol cyn cymeradwyo a hefyd rhaid ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni os credir bod posibilrwydd y caiff y gyfraith ei thorri.

(Gweler 7.4.42)

7.3.9 Os credir, yn ystod y broses gwneud rhaglenni neu gynnwys, y gallai rhywun sy'n gweithio i'r BBC dorri cyfreithiau, rhaid ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch, neu yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a dylai yntau ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 7.4.13 a 7.4.43)

7.3.10 Rhaid i unrhyw gynnig i gymryd rhan mewn gweithgareddau hacio neu gomisiynu hacio gan drydydd partïon gael ei atgyfeirio ymlaen llaw i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 7.4.45)

7.3.11 Rhaid cael cytundeb y Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol i unrhyw gynnig i recordio cyfweliad dirybudd ag unigolyn yn gudd. Dim ond o dan amgylchiadau eithriadol iawn y rhoddir caniatâd i gasglu deunydd fel hyn a rhaid iddo fod er budd y cyhoedd.

(Gweler 7.4.49)

Atgyfeiriadau Eraill

7.3.12 Rhaid i unrhyw gynnig i recordio'n gyfrinachol, ac eithrio at ddibenion cymryd nodiadau, gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol. Dylai hyn fod cyn cael ei gymeradwyo gan y ffigwr golygyddol uwch perthnasol neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu.

(Gweler 7.4.13)

7.3.13 Dylai unrhyw dwyll sydd ei angen i gael deunydd wedi'i recordio'n gudd, y tu hwnt i guddio offer recordio, fod y lleiaf sy'n angenrheidiol ac yn gymesur â'r pwnc dan sylw a rhaid ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn ei gymeradwyo gan yr uwch swyddog golygyddol perthnasol neu, ar gyfer cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu.

(Gweler 7.4.13)

7.3.14 Rhaid i unrhyw gynnig i anfon rhywun i weithio fel cudd-weithredwr ar ymchwiliad gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a Chyngor Cyfreithiol Rhaglenni.

(Gweler 7.4.17)

7.3.15 Rhaid ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol ynghylch ceisiadau am swyddi gan gudd-weithredwyr sy'n gweithio ar ymchwiliadau'r BBC.

(Gweler 7.4.20)

7.3.16 Rhaid ymgynghori â'r Tîm Polisi Golygyddol, Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni, a Thîm Risg Uchel Diogelwch y BBC cyn ymchwilio, cysylltu neu o bosibl recordio'n gyfrinachol grwpiau neu unigolion yr amheuir eu bod yn ymwneud â throsgedd difrifol neu drosedd treisgar, gweithredoedd o eithafiaeth neu weithgarwch sy'n gysylltiedig â therfysgaeth.

(Gweler 7.4.21)

7.3.17 Rhaid i unrhyw gynnig i enwi unigolion neu sefydliadau a recordiwyd yn gyfrinachol ar gyfer ymchwil defnyddwyr, gwyddonol neu gymdeithasol heb eu cydsyniad gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a fydd yn ystyried y budd i'r cyhoedd sydd yn eu henwi a rhwymedigaethau'r BBC o ran tegwch.

(Gweler 7.4.24)

7.3.18 Rhaid i unrhyw gynnig i gynnwys pobl y gellir eu hadnabod mewn darllediad byw at ddibenion comedi, adloniant neu ddychan, yn ddjarwybod iddynt, boed wyneb yn wyneb, dros y ffôn, neu drwy unrhyw gyfrwng arall gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol ar y dechrau.

(Gweler 7.4.28)

7.3.19 Rhaid i unrhyw gynnig i gasglu deunydd drwy ddefnyddio drôn lle gallai dresmasu ar breifatrwydd gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu.

(Gweler 7.4.33)

7.3.20 Rhaid i unrhyw gynnig i ddarlledu ffrwd fyw heb dynnu sylw pobl sy'n ymddangos ynddi at y darllediad gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 7.4.40)

7.3.21 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio ymchwilydd preifat gael ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch a all ymgynghori â'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol cyn bwrw ymlaen.

(Gweler 7.4.42)

7.3.22 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio data sy'n deillio o hacio neu sydd wedi'i ryddhau'n fwriadol heb ganiatâd gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni. Pan fydd data o'r fath wedi cael ei anfon at y BBC, rhaid ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni cyn ei ddefnyddio.

(Gweler 7.4.44)

7.3.23 Rhaid i unrhyw gynnig i geisio cyfweld unigolyn neu sefydliad yn ddirybudd, lle mae cais am gyfweliad neu ddatganiad wedi'i wneud yn flaenorol,

gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn cael ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu.

(Gweler 7.4.47)

7.3.24 Rhaid i unrhyw gynnig i geisio cyfweld unigolyn neu sefydliad yn ddirybudd, lle na ofynnwyd am gyfweliad neu ddatganiad o'r blaen, gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu a rhaid cadw cofnod ysgrifenedig o'r penderfyniad. Nid yw hyn yn berthnasol i gasglu deunydd ar gyfer yr agenda newyddion ddyddiol.

(Gweler 7.4.48)

7.3.25 Fel arfer, dylai unrhyw gynnig i geisio cyfweld unigolyn neu sefydliad yn ddirybudd at ddibenion comedi, adloniant neu ddychanol gael ei gymeradwyo ymlaen llaw fel arfer gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu. Dylid ymgynghori hefyd â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 7.4.50)

7.3.26 Dylid atgyfeirio penderfyniad i fynd ati i ail-greu neu ddramodi digwyddiadau yn y gorffennol sy'n ymwneud â dioddef neu drawma, pan fo gwrthwynebiadau rhesymol gan y dioddefwyr sydd wedi goroesi a pherthnasau sydd â disgwyliad cyfreithlon o breifatrwydd, i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a ddylai fel arfer ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 7.4.57)

7.3.27 Rhaid i unrhyw gais gan awdurdod cyhoeddus am wybodaeth bersonol cyfrannwr, neu pan fydd cynhyrchwyr cynnwys yn bwriadu rhannu'r wybodaeth honno am resymau diogelu neu les, gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch, neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a rhaid iddo gyfeirio at y tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni cyn rhannu gwybodaeth.

(Gweler 7.4.61)

7.3.28 Rhaid i unrhyw gynnig i gasglu gwybodaeth bersonol ar un o wefannau Gwasanaethau Cyhoeddus y BBC a allai gael ei datgelu i drydydd partion, yn cynnwys Gwasanaethau Masnachol y BBC, gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a fydd efallai eisiau ymgynghori â'r tîm Hawliau Gwybodaeth a thîm Masnachu Teg y BBC.

(Gweler 7.4.62)

7.3.29 Rhaid i unrhyw gynnig i ddatgelu manylion personol rhywun dan 18 oed i drydydd parti heb ei gydsyniad gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a ddylai ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol, y tîm Diogelu a'r tîm Hawliau Gwybodaeth.

(Gweler 7.4.63)

7.4 CANLLAWIAU

Preifatrwydd a Chydsyniad

7.4.1 Pan fydd cyfranwyr wedi rhoi cydsyniad ar sail gwybodaeth i gymryd rhan yn allbwn y BBC, gellir cymryd eu bod wedi ildio eu disgwyliadau o ran preifatrwydd mewn perthynas â'u cyfraniad, o dan unrhyw amodau a gytunwyd ar gyfer eu cyfranogiad.

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.1-6.4.5)

7.4.2 Dylai cynhyrchwyr cynnwys weithredu'n agored lle mae perygl o dresmasu ar breifatrwydd pobl, oni bai fod recordiad cyfrinachol wedi'i gymeradwyo. Mae hyn yn bwysig wrth ddefnyddio dyfeisiau recordio anamlwg neu ffrydio byw. Lle bo hynny'n ymarferol, dylid defnyddio hysbysiadau i wneud pobl yn ymwybodol bod recordio neu ffrydio byw yn digwydd ac i'w galluogi i'w hosgoi.

(Gweler 7.4.40-7.4.41)

7.4.3 Wrth ffilmio'n agored mewn mannau sy'n hygyrch i'r cyhoedd, nid oes angen cydsyniad fel arfer gan unigolion sy'n cael eu dal yn ddamweiniol ar gamera fel rhan o'r olygfa gyffredinol, oni bai eu bod yn cymryd rhan mewn gweithgaredd lle mae ganddynt ddisgwyliad cyfreithlon o breifatrwydd sydd heb ei orbwysu gan fudd i'r cyhoedd o'u dangos.

Fodd bynnag, os gofynnir i wneuthurwyr cynnwys roi'r gorau i ffilmio neu recordio gan unigolion neu sefydliad oherwydd pryder am breifatrwydd, rhaid iddynt benderfynu a oes cyfiawnhad dros barhau er budd y cyhoedd.

Os bydd rhywun yn cysylltu â chynhyrchwyr cynnwys yn syth ar ôl ffilmio gyda chais i beidio â chael eu dangos, a bod cyfiawnhad dros eu cais am breifatrwydd, dylid ei ystyried yn ofalus.

7.4.4 Fel arfer, dylid cael dau gydsyniad ar wahân mewn mannau a allai fod yn sensitif, er enghraifft, ambiwlansys, ysbytai, ysgolion, carchardai neu orsafoedd heddlu; un ar gyfer casglu'r deunydd a'r llall ar gyfer ei ddarlledu, oni bai fod cyfiawnhad dros beidio â chael cydsyniad o'r fath. .

(Gweler y canllawiau: Ffilmio mewn Argyfyngau Meddygol)

7.4.5 Dylai gwneuthurwyr cynnwys gymryd cyfrifoldeb dros sicrhau bod cydsyniad wedi'i gael lle bo angen. Weithiau, gall fod yn briodol gofyn i drydydd partïon helpu i gael cydsyniad, ond y BBC sy'n dal i fod yn gyfrifol am hyn.

7.4.6 Fel arfer, dylid cael cydsyniad cyn recordio ar eiddo preifat. Er hynny, gellir cyfiawnhau recordio ar eiddo preifat heb gael caniatâd ymlaen llaw lle mae mynediad cyffredinol i'r cyhoedd, er enghraifft, ar drafnidiaeth gyhoeddus, canolfan siopa, gorsaf drenau neu faes awyr. Gellir ei gyfiawnhau hefyd lle mae rheswm i gredu y bydd y recordiad yn helpu i ddatgelu ymddygiad anghyfreithlon neu wrthgymdeithasol neu lle gellir ei gyfiawnhau fel arall er budd y cyhoedd. Wrth recordio heb gael cydsyniad ymlaen llaw ar eiddo preifat, os yw'r perchennog, y meddiannydd cyfreithiol neu'r sawl sy'n gweithredu o dan ei awdurdod yn gofyn i'r recordiad gael ei stopio, dylai gwneuthurwyr cynnwys wneud hynny fel arfer oni bai fod cyfiawnhad er budd y cyhoedd i barhau.

Dylai gwneuthurwyr cynnwys fod yn ymwybodol o gyfraith tresmasu a dylent fel arfer adael eiddo preifat pan fydd y meddiannydd cyfreithiol yn gofyn iddynt wneud hynny. Mae mynd i mewn i eiddo preifat heb gydsyniad yn gallu bod yn gamwri sifil, ond nid yw'n fater i'r heddlu fel arfer.

Dylid ystyried a oes cyfiawnhad dros gyhoeddi gwybodaeth a allai ddatgelu union leoliad cartref neu deulu person adnabyddadwy.

7.4.7 Wrth ffilmio, dylai gwneuthurwyr cynnwys fod yn ymwybodol o'r risg o recordio gwybodaeth breifat yn ddarwybod heb gydsyniad, mewn cofnodion ysgrifenedig, er enghraifft, neu ar sgriniau cyfrifiaduron neu mewn swyddfeydd.

Plant, Pobl Ifanc a Chyfranwyr Agored i Niwed

7.4.8 Pan fydd plant yn ymddangos mewn allbwn mewn ffordd a allai darfu ar eu disgwyliad cyfreithlon o breifatrwydd, dylai gwneuthurwyr cynnwys gael cydsyniad ar sail gwybodaeth gan riant, gwarcheidwad cyfreithiol neu oedolyn arall sy'n gweithredu in loco parentis. Fel arfer, dylent hefyd sefydlu parodrwydd y plentyn i gymryd rhan lle bo hynny'n briodol. Efallai y bydd angen i wneuthurwyr cynnwys hefyd gael cydsyniad ar sail gwybodaeth gan oedolyn cyfrifol wrth ystyried cynnwys person agored i niwed mewn allbwn. Mae'n bosibl y bydd ystyriaethau cyfreithiol ychwanegol yng nghyswllt plant a phobl agored i niwed a gellir gofyn am gyngor gan y tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni.

Nid yw plant yn colli eu hawl i breifatrwydd oherwydd enwogrwydd neu ddrwg-enwogrwydd eu rhieni, er enghraifft, neu oherwydd digwyddiadau yn eu hysgolion.

(Gweler Adran 9 Plant a Phobl Ifanc fel Cyfranwyr: 9.4.1-9.4.9)

(Gweler y canllawiau: Gweithio gyda Phlant a Phobl Ifanc fel Cyfranwyr; a Gweithio gyda Chyfranwyr gan gynnwys Cyfranwyr Agored i Niwed neu Gyfranwyr sydd mewn Perygl o fod yn Agored i Niwed)

Trydydd Partïon

7.4.9 Mae cynnwys sy'n datgelu gwybodaeth bersonol am unigolyn yn gallu bod yn dresmasu ar ei breifatrwydd hyd yn oed os nad yw'n cyfrannu i'r allbwn neu wedi'i gynnwys ynddo yn uniongyrchol. Mae hyn yn gallu cynnwys gwybodaeth bod rhywun yn destun ymchwiliad rheoleiddiol neu ymchwiliad gan yr heddlu yn ogystal â thystiolaeth bersonol am drydydd parti. Pan nad yw gwybodaeth o'r fath eisoes yn y parth cyhoeddus, dylai budd y cyhoedd fod yn drech nag unrhyw ddisgwyliad cyfreithlon o breifatrwydd. Mae gan unigolion hawl i adrodd eu profiadau eu hunain; fodd bynnag, dylid asesu'r goblygiadau preifatrwydd i unrhyw drydydd parti y gallant gyfeirio atynt.

(Gweler 7.4.58-7.4.63)

(Gweler Adran 8 - Troseddu ac Ymddygiad Gwrthgymdeithasol: 8.4.12)

Deunydd o'r Cyfryngau Cymdeithasol

7.4.10 Pan fydd y BBC yn defnyddio fideos a delweddau o gyfryngau cymdeithasol a gwefannau eraill sy'n hygyrch i'r cyhoedd, efallai y byddant yn cael mwy o awdurdod nag ar lwyfannau digidol eraill. Dylai gwneuthurwyr cynnwys ystyried preifatrwydd y rheini sy'n cael eu cynnwys, yn enwedig lle nad oeddent yn gwneud neu'n cyhoeddi'r deunydd. Efallai hefyd y bydd angen cael rhagor o gydsyniad. Gall aildefnyddio gael effaith ar y rhai dan sylw, yn enwedig mewn cysylltiad â digwyddiadau trasig, bychanol neu drallodus.

Lle mae cynnwys yn dangos unigolion sydd wedi postio deunydd amdanynt eu hunain yn agored ar gyfryngau cymdeithasol, efallai y bydd eu disgwyliad cyfreithlon o breifatrwydd yn llai. Mae hyn yn arbennig o wir lle mae unigolyn wedi dangos ei fod yn deall yr effaith bosibl y mae postio deunydd ar y cyfryngau cymdeithasol yn gallu ei chael ar ei breifatrwydd ei hun, neu lle na ddefnyddiwyd gosodiadau preifatrwydd. Mae'n bosibl na fydd hyn yn berthnasol i unigolion eraill sy'n ymddangos yn y cynnwys hwnnw, yn enwedig os ydynt yn blant.

Rhaid ystyried hawlfraint hefyd. O fewn y BBC, mae cyngor ar gael gan y tîm Eiddo Deallusol. Mae cwmnïau cynhyrchu annibynnol yn gyfrifol am unrhyw faterion hawlfraint yn y cynnwys y maent yn ei wneud i'r BBC.

(Gweler y canllawiau: Cyfraniadau a Gynhyrchir gan Ddefnyddwyr)

Recordio Cyfrinachol

7.4.11 Rhaid cael cyfiawnhad dros recordio cyfrinachol, sef ei fod er budd y cyhoedd. Fel arfer, dim ond at y dibenion canlynol y dylid defnyddio recordio cyfrinachol:

- er mwyn ymchwilio:

- pan fydd tystiolaeth prima facie o ymddygiad, neu fwriad i ddangos ymddygiad, y bydd ei ddatgelu er budd y cyhoedd, a
- mae ffyrdd eraill o gadarnhau'r deunydd ffynhonnell wedi cael eu hystyried a bernir eu bod yn annigonol i brofi'r ymddygiad
- mae'n bwysig gweld a chofnodi tystiolaeth o'r ymddygiad yn uniongyrchol
- pan fydd sail resymol i gredu bod modd cael tystiolaeth berthnasol ychwanegol i brofi'r ymddygiad
- pan fydd recordio'n angenrheidiol i ddarparu cyd-destun, hygrededd ac i gyfrannu at ddilysrwydd y cynnwys
- er mwyn cael deunydd y tu allan i'r DU pan mae cyfreithiau gwlad yn ei gwneud yn anodd neu'n amhosibl casglu deunydd yn y ffyrdd arferol
- fel dull ymchwilio i faterion defnyddwyr, gwyddonol neu gymdeithasol er budd y cyhoedd, pan na fyddai dulliau eraill yn gallu cofnodi'r agweddau neu'r ymddygiad dan sylw yn naturiol (Gweler 7.4.24)
- ar gyfer cymryd nodiadau electronig (Gweler 7.4.30)
- ar gyfer ymchwiliadau dychanol sy'n gwella dealltwriaeth neu werthfawrogiad o faterion er budd y cyhoedd
- gellir defnyddio recordio cyfrinachol hefyd ar gyfer allbwn comedi ac adloniant lle mae'r recordio cyfrinachol ac unrhyw dwyll sy'n gysylltiedig yn rhan annatod o bwrpas golygyddol y cynnwys. (Gweler 7.4.25-7.4.28)

7.4.12 Mae'r technegau canlynol yn ddulliau recordio cyfrinachol a all greu perygl o dresmasu ar breifatrwydd:

- defnyddio camerâu neu ficroffonau cudd, neu unrhyw dechneg arall sydd â'r bwriad o gelu'r ffaith bod y recordio'n digwydd oddi wrth ei wrthrych
- defnyddio cyfarpar fideo clywedol yn cynnwys lensys hir, camerâu fideo bach, camerâu ffôn symudol, ffrydio byw, microffonau radio, camerâu a microffonau a wisgir am y corff a chamerâu ar ddronau
- defnyddio camerâu a wisgir ar y corff neu feicroffonau ar drydydd partïon pan nad yw cynhyrchydd cynnwys y BBC yn bresennol â chamerâu gweladwy (Gweler 7.4.32)
- recordio galwadau ffôn neu fideo gyda'r posibilrwydd o'u darlledu heb gydsyniad
- parhau i recordio'n fwriadol pan mae'r parti arall yn meddwl bod y recordio wedi gorffen, neu ddechrau recordio pan mae'r parti arall yn meddwl nad

yw wedi dechrau

- gadael camera neu ddyfais recordio heb neb i ofalu amdani ar eiddo preifat heb gael cydsyniad ar sail gwybodaeth gan y meddianwyr neu eu hasiant. (Gweler 7.4.34)

Cymeradwyo Recordio Cyfrinachol

7.4.13 Rhaid i unrhyw gynnig i recordio'n gyfrinachol, ac eithrio at ddibenion cymryd nodiadau, gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol. Dylai hyn fod cyn cael ei gymeradwyo gan y ffigwr golygyddol uwch perthnasol neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu.

Mae casglu a darlledu deunydd sydd wedi'i recordio'n gyfrinachol bob amser yn broses dau gam, sy'n gofyn am gyfiawnhad dros unrhyw ymyrraeth ar bob cam. Felly mae'r penderfyniad i gasglu bob amser yn cael ei wneud ar wahân i'r penderfyniad i drosglwyddo.

Rhaid cadw cofnod o'r broses gymeradwyo, hyd yn oed os caiff y cais ei wrthod neu os na ddarlledir y deunydd a gasglwyd. Mae pob adran yn gyfrifol am gadw ei chofnodion ei hun am recordio cyfrinachol er mwyn galluogi'r BBC i fonitro ac adolygu'r defnydd ohono yn ei holl allbwn.

(Gweler Ffurflenni: Ffurflenni Recordio Cyfrinachol)

Dylai unrhyw dwyll sydd ei angen i gael deunydd wedi'i recordio'n gudd, y tu hwnt i guddio offer recordio, fod y lleiaf sy'n angenrheidiol ac yn gymesur â'r pwnc dan sylw a rhaid ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn ei gymeradwyo gan yr uwch swyddog golygyddol perthnasol neu, ar gyfer cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu.

Wrth feddwl am recordio'n gyfrinachol y tu allan i'r DU, dylai cynhyrchwyr cynnwys fod yn ymwybodol fod y cyfreithiau sy'n ymwneud â phreifatrwydd yn amrywio drwy'r byd. **Rhaid i unrhyw gynnig i gasglu deunydd yn anghyfreithlon y tu allan i'r DU drwy anwybyddu cyfreithiau preifatrwydd neu gyfreithiau tebyg eraill yn y wlad berthnasol gael ei atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol, a fydd yn ystyried y cyfiawnhad golygyddol. Rhaid ymgynghori hefyd â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni.** Ceir rhestr o'r awdurdodwyr ar wefan y Polisi Golygyddol ac ar y fersiwn ar-lein o'r ffurflenni recordio cyfrinachol.

(Gweler 7.4.43)

7.4.14 Rhaid bod cyfiawnhad ar sail budd y cyhoedd dros ailddefnyddio deunydd a recordiwyd yn gyfrinachol.

(Gweler Adran 13 Defnyddio Cynnwys y BBC ar ôl ei Gyhoeddi neu ei Ddarlledu: 13.4.18)

Recordio Cyfrinachol ar gyfer Ymchwiliadau gan gynnwys Ymchwiliadau Cudd

Mae ymchwiliadau yn ffordd bwysig o ddatgelu materion sydd o fudd sylweddol i'r cyhoedd³ ond rhaid cael cyfiawnhad golygyddol drostynt.

7.4.15 Rhaid i unrhyw ymyrraeth a achosir wrth gasglu a darlledu deunydd drwy recordio cyfrinachol fod yn gymesur â'r budd i'r cyhoedd y mae'n ceisio ei sicrhau, gan ystyried y disgwyliadau teg o breifatrwydd sydd gan yr unigolion sy'n cael eu recordio. Bydd mwy o ddisgwyliadau o ran preifatrwydd mewn rhai sefyllfaoedd. Mae'r rhain yn cynnwys, ymysg eraill:

- recordio cyfrinachol mewn man preifat nad yw'r cyhoedd yn cael mynediad iddo
- recordiadau cyfrinachol o driniaethau meddygol neu ofal iechyd
- recordiadau cyfrinachol o bobl y gellir eu hadnabod sy'n galaru neu o dan straen mawr neu lle maent yn agored i niwed fel arall.

7.4.16 Rhaid i gynhyrchwyr cynnwys beidio â 'physgota' am ddeunydd, h.y. recordio'n gyfrinachol i chwilio am drosedd neu ymddygiad gwrthgymdeithasol gan unigolion, neu grwpiau adnabyddadwy, pan nad oes tystiolaeth prima facie o ymddygiad o'r fath.

7.4.17 Rhaid i unrhyw gynnig i anfon rhywun i weithio fel cudd-weithredwr ar ymchwiliad gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a Chyngor Cyfreithiol Rhaglenni.

7.4.18 Cyn comisiynu ymchwiliad a allai amharu ar breifatrwydd pobl, mae'n arfer da gofyn am gymeradwyaeth olygyddol a chyngor cyfreithiol, ac ystyried y cwestiynau canlynol:

- beth yw'r cyfiawnhad dros arfer twyll, cudd-weithredu neu recordio cyfrinachol i gasglu rhagor o dystiolaeth?
- ai hon yw'r unig ffordd ymlaen?
- pa dystiolaeth prima facie sydd ar gael eisoes?
- beth yw cefndir a chymhelliant unrhyw ffynonellau?
- a oes unrhyw ffynonellau sy'n gyfrinachol ac a oes modd cadw eu cyfrinachedd?
- beth yw'r canlyniadau posibl?

³ Gweler Adran 1 o Safonau Golygyddol y BBC: 1.3 Budd y Cyhoedd

(Gweler Adran 8 - Troseddu ac Ymddygiad Gwrthgymdeithasol: 8.4.4-8.4.6)

7.4.19 Rhaid i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol gymeradwyo unrhyw gynnydd i gyflogi a/neu dalu rhywun y mae'n hysbys bod ganddo gofnod troseddol neu gefndir mewn gweithgarwch anghyfreithlon i weithio ar un o ymchwiliadau'r BBC. Mae hyn yn cynnwys aelodau golygyddol o'r tîm cynhyrchu a chudd-weithredwyr.

7.4.20 Rhaid ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol ynghylch ceisiadau am swydd gan gudd-weithredwyr sy'n gweithio ar ymchwiliadau'r BBC. Fel arfer, ni ddylid cynnwys ond y lleiaf sydd ei hangen o wybodaeth anwir mewn cais am swydd.

7.4.21 Rhaid ymgynghori â'r Tîm Polisi Golygyddol, Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni, a Thîm Risg Uchel Diogelwch y BBC cyn ymchwilio, cysylltu neu o bosibl recordio grwpiau neu unigolion yr amheuir eu bod yn ymwneud â throedd difrifol neu drosedd treisgar, gweithredoedd o eithafiaeth neu weithgarwch sy'n gysylltiedig â therfysgaeth.

(Gweler Adran 12 Rhyfel, Terfysgaeth a Thrais Eithafol, Trychineb ac Anhrefn: 12.4.24)

7.4.22 Yn ystod ymchwiliad, mae'n rhaid i'r dulliau a ddefnyddir, gan gynnwys unrhyw recordiad cyfrinachol, gwaith cudd neu dwyll arall gael eu hadolygu'n barhaus er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i fod yn gyfiawn ac yn berthnasol.

7.4.23 Os bydd ymchwiliad yn llwyddiannus, gall cyfranogiad y BBC barhau ymhell y tu hwnt i'r darllediad gwreiddiol. Mae'n bosibl y bydd yr heddlu neu'r awdurdodau erlyn yn dymuno cyfweild aelodau o dîm yr ymchwiliad, gan gynnwys cudd-weithredwyr, ynghylch eu dulliau a'u canfyddiadau. Gellir galw aelodau o'r tîm i fod yn dystion dros yr erlyniad. Mae'n bwysig sicrhau bod y cyfiawnhad golygyddol a'r dulliau a ddefnyddiwyd yn ystod yr ymchwiliad yn gallu gwrthsefyll craffu.

(Gweler Adran 13 Defnyddio Cynnwys y BBC ar ôl ei Gyhoeddi neu ei Ddarlledu: 13.4.31-13.4.41)

(Gweler y canllawiau: Ymchwiliadau)

Recordio Cyfrinachol ar gyfer Ymchwil Defnyddwyr, Gwyddonol neu Gymdeithasol

7.4.24 Gellir defnyddio recordiad cyfrinachol fel dull o gynnal ymchwil defnyddwyr, gwyddonol neu gymdeithasol er budd y cyhoedd, lle na allai unrhyw ddulliau eraill ddal yn naturiol yr agweddau neu'r ymddygiad dan sylw. Er ei bod yn bosibl, mewn achosion o'r fath, nad oes tystiolaeth yn erbyn unigolion hysbys, bydd yn bwysig bod arwydd prima facie bod yr ymddygiad yr ymchwilir iddo'n bodoli'n gyffredinol. Dylai canlyniadau'r ymchwil gael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n rhoi darlun teg a chywir o'r ymchwil. Fel arfer, dylid cael cydsyniad ôl-weithredol gan unigolion neu sefydliadau sydd i'w dangos yng nghynnwys y BBC,

neu dylid celu eu hunaniaeth mewn ffordd briodol. **Rhaid i unrhyw gynnig i enwi unigolion neu sefydliadau a recordiwyd yn gyfrinachol ar gyfer ymchwil defnyddwyr, gwyddonol neu gymdeithasol heb eu cydsyniad gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a fydd yn ystyried y budd i'r cyhoedd sydd yn eu henwi a rhwymedigaethau'r BBC o ran tegwch.**

(Gweler y canllawiau: Recordio Cyfrinachol)

Recordio Cyfrinachol ar gyfer Comedi, Adloniant a Dychan

7.4.25 Gellir cyfiawnhau recordio deunydd yn gyfrinachol ar gyfer comedi, adloniant neu ymchwiliadau dychanol yn unig os yw'n rhan annatod o'r adloniant ac nad yw'n amharu'n sylweddol ar breifatrwydd ac yn achosi annifyrrwch, trallod, cywilydd neu embaras sylweddol. Os yw pobl yn sylweddoli eu bod yn cael eu recordio'n gyfrinachol ac yn gofyn i'r recordiad ddod i ben, rhaid i wneuthurwyr cynnwys wneud hynny.

Ar gyfer deunydd sy'n ymchwil gymdeithasol mewn cyd-destun dychanol, gweler 7.4.24 uchod.

7.4.26 Ar ôl i'r deunydd gael ei gasglu, mae'n rhaid i bobl sy'n cael sylw amlwg gydsynio cyn iddo gael ei ddarlledu, neu mae'n rhaid cuddio eu hunaniaeth yn briodol. Os gallai'r recordiad achosi embaras sylweddol i unigolion adnabyddadwy eraill sydd wedi'u dal ar gamera neu ar y ffôn ond nad ydynt wedi cydsynio, rhaid cuddio eu hunaniaeth hefyd.

(Gweler Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.4.44)

7.4.27 Rhaid i unrhyw un adnabyddadwy sydd wedi'i recordio'n gyfrinachol mewn galwad ffôn neu fideo at ddibenion comedi neu adloniant gydsynio cyn i'r alwad gael ei darlledu.

7.4.28 **Rhaid i unrhyw gynnig i gynnwys pobl y gellir eu hadnabod mewn darllediad byw at ddibenion comedi, adloniant neu ddychan, yn ddjarwybod iddynt, boed wyneb yn wyneb neu dros y ffôn, neu drwy unrhyw gyfrwng arall gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol ar y dechrau.**

Recordiadau Cyfrinachol gan Drydydd Partion

7.4.29 Pan gynigir recordiadau cyfrinachol a wneir gan eraill, dylai gwneuthurwyr cynnwys ystyried a fyddai'r BBC, o dan amgylchiadau tebyg, wedi barnu bod cyfiawnhad dros wneud y recordiad. Os credir na fuasai cyfiawnhad dros gasglu'r deunydd, ni ddylid ei ddarlledu fel arfer.

Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio recordiadau cyfrinachol a wnaed gan eraill gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu. Pe na bai'r BBC wedi barnu bod cyfiawnhad dros gasglu'r deunydd o dan amgylchiadau tebyg, rhaid atgyfeirio'r cynnig i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol, a fydd yn ystyried a yw'r budd i'r cyhoedd o'i ddarlledu yn bwysicach nag unrhyw bryderon am y ffordd y cafwyd ef.

Gwneud Nodiadau Electronig

7.4.30 Gellir recordio sgysiau at ddibenion cymryd nodiadau yn electronig er mwyn sicrhau cywirdeb dyladwy wrth adrodd ar y sgysiau hynny. Fel arfer, dylai cynhyrchwyr cynnwys wneud hynny'n agored a chyda chydysyniad y parti arall er mwyn osgoi tarfu ar ei breifatrwydd.

Fodd bynnag, lle byddai'n wrthgynhyrchol gofyn am ganiatâd, a bod cyfiawnhad golygyddol dros hynny, gellir recordio sgysiau ar sain a fideo heb gael cydsyniad na chymeradwyaeth ar gyfer recordiad cyfrinachol. Rhaid i recordiadau o'r fath fod ar gyfer nodiadau ac ymchwil, nid darlledu. Mae cyfiawnhad golygyddol yn cynnwys, er enghraifft, sicrhau cywirdeb ac uniondeb, a galluogi gwneuthurwyr cynnwys i gasglu tystiolaeth i amddiffyn y BBC rhag achosion cyfreithiol neu gwynion posibl. Lle mae'n ymarferol gwneud hynny, dylid cadw cofnod a wnaed ar y pryd o'r cyfiawnhad dros wneud y recordiad.

(Gweler Adran 3 Cywirdeb: 3.4.15)

7.4.31 Fel arfer, ni ddylid darlledu recordiadau, gan gynnwys galwadau ffôn, a wnaed yn wreiddiol at ddibenion cymryd nodiadau. **Rhaid i unrhyw gynnig i ddarlledu, heb gydsyniad, recordiadau a wnaed yn wreiddiol at ddibenion gwneud nodiadau gael ei gymeradwyo gan y Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y rhoddir caniatâd i ddarlledu deunydd a gasglwyd fel hyn.**

Gall amgylchiadau o'r fath gynnwys y canlynol:

- recordiadau yw'r unig ffordd i brofi drwgweithredu sylweddol a
- bod budd sylweddol i'r cyhoedd.

Dyfeisiau Recordio Anamlwg

Camerâu a Microffonau a Wisgir am y Corff sy'n cael eu defnyddio gan Drydydd Partïon, yn cynnwys Anifeiliaid

7.4.32 **Rhaid i unrhyw gynnig i ddarparu camerâu a microffonau i'w gwisgo am y corff i drydydd partïon lle byddai gwneud hynny'n gallu tresmasu ar breifatrwydd unigolyn neu lle mae'r trydydd parti'n mynd i mewn i eiddo preifat heb ganiatâd gael ei atgyfeirio ymlaen llaw i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol a fydd yn ystyried:**

- y budd sydd i'r cyhoedd o ddeunydd a gesglir fel hyn
- pa fesurau a gymerwyd i osgoi tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad
- a oes darpariaeth dechnegol ddigonol i sicrhau bod y cyfarpar recordio o dan reolaeth y BBC.

(Gweler 7.4.40)

(Gweler y canllawiau: Meicroffonau a Chamerâu a Wisgir am y Corff ('Go-Pros'))

Dronau

7.4.33 Rhaid i unrhyw gynnis i gasglu deunydd drwy ddefnyddio drôn lle gallai dresmasu ar breifatrwydd gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a fydd yn ystyried:

- y budd sydd i'r cyhoedd o ddeunydd a gesglir fel hyn
- ystyriaethau o ran diogelwch wrth ddefnyddio dronau
- a oes mesurau digonol ar waith i atal tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad.

Pan fydd unigolion y gellir eu hadnabod yn cael eu ffilmio heb gydsyniad ac y byddai hynny'n tresmasu ar breifatrwydd unigolyn, fel arfer dylid ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni.

Fel arfer, ni ddylid defnyddio dronau i adnabod unigolion heb eu cydsyniad, nac i dynnu lluniau agos o gartrefi preifat, gerddi preifat, rhannau preifat o swyddfeydd a lleoedd tebyg heb gydsyniad y perchennog, oni bai fod modd eu gweld o fan cyhoeddus neu fod budd i'r cyhoedd sy'n bwysicach nag unrhyw ddisgwyliadau teg o breifatrwydd. Dylid ystyried a oes cyfiawnhad dros gyhoeddi gwybodaeth a allai ddatgelu union leoliad cartref neu deulu person adnabyddadwy.

Mae dronau'n cael eu rheoleiddio gan yr Awdurdod Hedfan Sifil ac yn destun ystyriaethau diogelwch.

(Gweler y canllawiau: Defnyddio Dronau)

Cyfarpar Recordio heb Neb i Ofalu Amdano

7.4.34 Rhaid i unrhyw gynnis i adael cyfarpar recordio heb neb i ofalu amdano ar eiddo preifat heb gydsyniad y meddiannydd neu ei asiant gael ei atgyfeirio i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol, a fydd yn ystyried:

- a yw'r budd i'r cyhoedd yn y deunydd a recordir yn bwysicach na'r disgwyliadau rhesymol o breifatrwydd sydd gan bawb sydd yn y recordiad
- a oes mesurau digonol ar waith i atal tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad.

Dyfeisiau Tracio

7.4.35 Rhaid i unrhyw gynnis i ddefnyddio dyfais tracio lle byddai'n tresmasu ar breifatrwydd unigolyn gael ei atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol, a fydd yn ystyried:

- a yw'r budd i'r cyhoedd yn y data a recordir yn bwysicach na'r disgwyliadau rhesymol o breifatrwydd sydd gan bawb a gaiff eu tracio
- a oes mesurau digonol ar waith i atal tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad.

Deunydd o Ddyfeisiau Recordio Anamlwg a Ddarperir gan Drydydd Partion

7.4.36 Gall deunydd o'r fath gynnwys deunydd a recordiwyd gan y cyhoedd, y gwasanaethau brys neu gan grwpiau eraill sydd â chamêrau a wisgir am y corff, dronau, teledu cylch cyfyng neu we-gamêrau sefydlog, camêrau ar ddrysau tai, ffônau symudol neu ddyfeisiau personol anamlwg eraill. Pan ddefnyddir deunydd o'r fath, rhaid cael cyfiawnhad golygydd dros ei ddefnyddio, a'i labelu'n briodol. Dylid cymryd camau rhesymol i wirio deunydd o'r fath. Dylai cynhyrchwyr cynnwys ystyried materion sy'n ymwneud â niwed a thramgwydd ac unrhyw dresmasu ar breifatrwydd. Gall y deunydd godi materion cyfreithiol hefyd fel tresmasu, difenwi, dirmyg llys neu ddiogelu data.

Os oes lle i gredu bod y deunydd a gafwyd o ddyfeisiau recordio anamlwg wedi'i gael drwy recordio cyfrinachol, gweler Recordiadau Cyfrinachol gan Drydydd Partion.

(Gweler 7.4.29 a 7.4.41)

(Gweler y canllawiau: Defnyddio Dronau; a Meicroffônau a Chamerâu a Wisgir am y Corff ('Go-Pros'))

Ffrydio Byw

7.4.37 Mae ffrydio byw – sef darlledu deunydd fideo neu glywedol ar y Rhyngwrdd neu ar y cyfryngau cymdeithasol, wrth i ddigwyddiadau ddatblygu – yr un fath â darlledu byw. Mae'n galluogi cynulleidfaoedd i gael gafael ar gynnwys mewn amser real. Gellir dangos deunydd drwy ffrydio byw o leoliadau pell drwy ddyfeisiau fel gwe-gamêrau neu gamêrau ffôn symudol. Er y gall cynulleidfaoedd ddisgwyl cael eu ffilmio ar ddyfais symudol, mae'n bosibl na fyddant yn rhag-weld y bydd yr hyn a gaiff ei ffilmio yn cael ei ddarlledu'n fyw hefyd.

Dim ond lle mae cyfiawnhad golygyddol dros wneud hynny y dylai'r BBC ddefnyddio ffrydio byw. Dylid dod â'r ffrydio byw i ben pan fydd ei bwrpas wedi'i gyflawni.

Dylai'r BBC gadw cyfrifoldeb golygyddol am fonitro'r allbwn o ffrydio byw, heb ystyried pwy sy'n ei ddarparu neu sy'n berchen arno. Dylai lefel y monitro fod yn briodol i'r cynnwys tebygol. Fel arfer dylai cynhyrchydd fod mewn sefyllfa i allu torri'r ffrwd fyw os bydd angen gwneud hynny.

Os dangosir ffilm wedi'i recordio o ffrwd fyw, dylid ei gwneud yn glir nad yw'n fyw.

(Gweler Adran 15 Bod yn Annibynnol ar Fuddiannau Masnachol a Buddiannau
Allanol Eraill: 15.4.8)

(Gweler y canllawiau: Dolenni a Ffrydiau)

Ffrydio Byw o Stiwdio

7.4.38 Dylid rhybuddio gwesteion ymlaen llaw os yw eu cyfraniad yn mynd i gael ei ffrydio'n fyw o stiwdio BBC. Mae hyn yn bwysig iawn i westeion ar y radio na fyddent yn disgwyl cael eu gweld.

Ffrydio Byw yn Gyhoeddus

7.4.39 Pan fydd y BBC yn darparu ffrwd fyw o fannau y mae'r cyhoedd yn cael mynediad iddynt fel arfer a lle mae'n debygol y bydd modd adnabod unigolion, er enghraifft, am fod y ffrwd fyw yn darlledu lluniau digon manwl, dylid cymryd camau rhesymol i rybuddio pobl bod y BBC yn dangos ffrwd fyw. Mewn digwyddiad byw, darllediad allanol neu eu tebyg, gellir gwneud hyn drwy osod hysbysiadau y tu allan i'r lleoliad a llinell o wybodaeth ar unrhyw bosteri neu docynnau, neu drwy gyhoeddi ar y llwyfan, bod ffrydio byw ar waith. Os yw'r ffrydio byw yn digwydd mewn man cyhoeddus, fel stryd neu barc, dylid rhoi rhybudd clir ar hysbysiad gerllaw a, pan fo'n ymarferol, gwneud cyhoeddiadau. Yn achos rhai digwyddiadau, mae'n bosibl y bydd y ffaith bod cerbydau darlledu a/neu gyfarpar darlledu i'w gweld yn ddigon i ddangos hyn.

Ffrydio Byw Anamlwg yn Gyhoeddus

7.4.40 **Rhaid i unrhyw gynnis i ddarlledu ffrwd fyw heb dynnu sylw pobl sy'n ymddangos ynddi at y darllediad gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol, a fydd yn ystyried:**

- pa mor gryf yw'r cyfiawnhad golygyddol dros ohebu ar y digwyddiad dan sylw
- a yw budd y cyhoedd yn cyfiawnhau ffilmio heb roi gwybod i'r rheini y gallai'r ffilmio dresmasu ar eu preifatrwydd
- y disgwyliad teg o breifatrwydd sydd gan y rheini a fyddai'n cael eu dangos
- a yw'r budd i'r cyhoedd sydd yn y digwyddiad mor fawr fel bod y budd o'i ddarlledu'n fyw yn fwy na'r risgiau posibl mewn allbwn byw, fel ystyriaethau o ran tresmasu ar breifatrwydd ac achosi niwed a thramgwydd.

Teledu Cylch Cyfyng, Recordiadau a Ffrydiau Byw gan Drydydd Parti

7.4.41 Gall ystyriaethau ychwanegol godi yng nghyswllt recordiadau a ffrydiau byw a ddarperir gan eraill, fel cywirdeb, anhysbysrwydd, tramgwyddo, difenwi, dirmyg llys, tresmasu neu ddiogelu data. Mae cynnwys o'r fath yn cwmpasu lluniau teledu cylch cyfyng, deunydd o ffrydiau byw, gwe-gamerâu a recordiadau

a ddarperir gan y gwasanaethau brys (yn cynnwys galwadau 999), Tollau Tramor a Chartref, neu awdurdodau cyhoeddus eraill, sefydliadau neu unigolion.

Ym mhob achos, dylid ymchwilio i'w darddiad a dylid ystyried a yw'n gyfystyr â recordio cyfrinachol cyn gwneud penderfyniad i'w ddarlledu.

(Gweler Adran 15 Bod yn Annibynnol ar Fuddiannau Masnachol a Buddiannau Allanol Eraill: 15.4.8 Adran 16 Perthnasoedd Allanol, gan gynnwys Perthnasoedd Masnachol ac Ariannu: 16.4.20-16.4.21 ac Adran 17 Cystadlaethau, Pleidleisiau a Rhyngweithio: 17.4.67)

(Gweler hefyd Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.4.26 ac Adran 12 Rhyfel, Terfysgaeth a Thrais Eithafol, Trychineb ac Anhrefn: 12.4.19)

Ymchwilwyr Preifat

7.4.42 Fel arfer, dylai gwneuthurwyr cynnwys ymgymryd â'r holl dasgau sy'n gysylltiedig â newyddiaduraeth ymchwiliol eu hunain. Gellir defnyddio ymchwilwyr preifat os ydynt yn gallu cynnig cysylltiadau neu sgiliau arbenigol neu os yw'n fwy cost-effeithiol cyflogi is-gontractwr arbenigol, er enghraifft, i gadw gwyliadwriaeth, i gadarnhau lle mae unigolyn. Rhaid cael cyfiawnhad ar sail budd y cyhoedd i'w defnyddio. **Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio ymchwilydd preifat gael ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch a all ymgynghori â'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol cyn mynd ymlaen.** Rhaid i'r ffigwr golygyddol uwch gofnodi'r penderfyniad a'i bwrpas. Dylai'r adran sy'n comisiynu'r gweithgaredd gadw'r cofnodion hyn am gyfnod priodol.

Mae'n bwysig bod yr holl ymchwilwyr preifat sy'n helpu mewn ymchwiliadau yn dilyn y safonau a bennwyd yn y Canllawiau Golygyddol bob amser. Cyfrifoldeb y ffigwr golygyddol uwch yw sicrhau eu bod yn gwneud hyn.

Rhaid i unrhyw gynnig bod ymchwilydd preifat sy'n gweithredu ar ran y BBC yn torri'r Canllawiau Golygyddol neu, fel eithriad, yn torri'r gyfraith wrth gynnal ymchwiliad gael ei gymeradwyo ymlaen llaw gan ffigwr golygyddol uwch, a rhaid iddo yntau ymgynghori â'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol cyn cymeradwyo. Rhaid ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni hefyd os credir bod posibilrwydd y caiff y gyfraith ei thorri. Bydd angen dangos cyfiawnhad er budd y cyhoedd yng nghyswllt unrhyw gynnig o'r fath.

(Gweler Adran 18 Y Gyfraith: 18.3.1)

(Gweler y canllawiau: Defnyddio Ymchwilwyr Preifat)

Torri'r Gyfraith

7.4.43 Efallai y bydd achlysuron pan fydd darparu sylw cywir, diduedd a theg er budd y cyhoedd o bosibl yn gwrthdaro â'r gyfraith, yn enwedig o ran y

posibilrwydd o darfu ar breifatrwydd pobl. Pan fydd achosion o'r fath yn codi, dylai gwneuthurwyr cynnwys ystyried:

- pa effaith y gallai torri'r gyfraith ei chael ar y BBC
- pa effaith y gallai hyn ei chael ar y bobl sydd â wnelo'r mater
- ar lefel ryngwladol, yr effaith ar ohebu'r BBC ar y rhanbarth yn y dyfodol.

Os credir y gallai rhywun sy'n gweithio i'r BBC dorri rhyw gyfraith neu'i gilydd, rhaid atgyfeirio'r mater i sylw ffigwr golygyddol uwch, neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a dylai yntau ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni, a'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler Adran 18 Y Gyfraith: 18.3.1)

Hacio

7.4.44 Rhaid i unrhyw gynnis i ddefnyddio data sy'n deillio o hacio neu sydd wedi'i ryddhau'n fwriadol heb ganiatâd gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni. Pan fydd data o'r fath wedi cael ei anfon at y BBC, rhaid ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni cyn ei ddefnyddio.

(Gweler Adran 11 Ystadegau, Data, Polau Piniwn ac Arolygon: 11.4.18-21)

(Gweler y canllawiau: Ymchwil ar y Rhyngrwyd)

7.4.45 Fel arfer, nid yw'r BBC yn hacio nac yn comisiynu gweithgareddau hacio gan drydydd partion. Rhaid i unrhyw gynnis i wneud hynny gael ei atgyfeirio ymlaen llaw i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

Ceisio Cyfweld yn Ddirybudd

Ceisio cyfweld yn ddirybudd yw pan fydd rhywun yn dod wyneb yn wyneb â rhywun ac yn dweud wrtho ei fod yn ei recordio, neu'n ceisio recordio cyfweiliad, galwad ffôn, galwad fideo, sgwrs intercom neu debyg, heb rybudd ymlaen llaw, i'w ddefnyddio yng nghynnwys y BBC. Gall olygu tresmasu ar breifatrwydd sy'n galw am gyfiawnhad er budd y cyhoedd.

Nid yw cyfweiliadau ddirybudd yn cynnwys cyfweiliadau vox pop. Hefyd, nid oes bwriad yn y canllawiau ar gyfweld yn ddirybudd sy'n dilyn i atal casglu deunydd mewn ffordd deg ar gyfer yr agenda newyddion ddyddiol, at ddibenion ymchwil neu ar gyfer allbwn comedi neu adloniant.

7.4.46 Dylai cynigion am geisio cyfweld yn ddirybudd fod yn gymesur ac er budd y cyhoedd. Dylid ystyried diogelwch staff cynhyrchu a'r perygl o dresmasu ar breifatrwydd trydydd partion. Ni ddylai partneriaid, plant, aelodau eraill o'r teulu neu weithwyr gael eu cyfweld yn ddirybudd fel arfer, a dylid bod yn ofalus nad ydynt yn rhan o hynny.

Ceisio Cyfweld yn Ddirybudd ar ôl Cysylltu Ymlaen Llaw ar gyfer Ymchwiliadau er Budd y Cyhoedd

7.4.47 Rhaid i unrhyw gynnig i geisio cyfweld unigolyn neu sefydliad yn ddirybudd, lle mae cais am gyfweliad neu ddatganiad wedi'i wneud yn flaenorol, gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn cael ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu.

Ni fydd hyn yn cael ei gymeradwyo fel arfer oni bai fod budd i'r cyhoedd neu fod rôl unigolyn yn ei wneud yn atebol i'r cyhoedd ac oni bai fod un neu ragor o'r rhesymau canlynol yn berthnasol:

- mae'r sawl sy'n destun y cyfweliad dirybudd, sy'n wynebu honiadau o ddrwgweithredu, wedi methu ag ymateb yn bendant i gynigion o hawl i ymateb neu geisiadau am gyfweliad neu ddatganiad
- bod cais am gyfweliad neu ddatganiad wedi'i wrthod dro ar ôl tro heb reswm da ac un ai bod honiadau sylweddol o ddrwgweithredu wedi'u hosgoi neu fod cwestiynau i unigolyn mewn rôl sy'n atebol i'r cyhoedd wedi'u hosgoi
- bod hanes o fethu ag ymgysylltu neu ymateb yn bendant i geisiadau am gyfweliad neu ddatganiad neu o wrthod cyfweliad neu ddarparu datganiadau.

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.43-6.4.46)

Ceisio Cyfweld yn Ddirybudd Heb Gysylltu Ymlaen Llaw ar gyfer Ymchwiliadau er Budd y Cyhoedd

7.4.48 Rhaid i unrhyw gynnig i geisio cyfweld unigolyn neu sefydliad yn ddirybudd, lle na ofynnwyd am gyfweliad neu ddatganiad o'r blaen, gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol cyn ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu a rhaid cadw cofnod ysgrifenedig o'r penderfyniad. Nid yw hyn yn berthnasol i gasglu deunydd ar gyfer yr agenda newyddion ddyddiol.

Y materion i'w hystyried yw:

- bod tystiolaeth glir o droseddu neu ddrwgweithredu sylweddol, ac
- nad yw wedi bod yn bosibl gofyn am gyfweliad neu ddatganiad, neu
- fod rheswm i gredu y bydd ymchwiliad yn cael ei lesteirio neu honiadau'n cael eu hosgoi (er enghraifft, am fod gwrthrych yr ymchwiliad yn debygol o dorri cysylltiad) os cysylltir ymlaen llaw, neu
- nad oes disgwyliad rhesymol y ceir ymateb
- ei fod er mwyn dychan er budd y cyhoedd.

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.43-6.4.46)

Recordiadau Cyfrinachol o Gyfweiliadau Dirybudd

7.4.49 Fel arfer, ni ddylid recordio cyfweiliadau dirybudd yn gyfrinachol. **Rhaid cael cytundeb y Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol i unrhyw gynnig i recordio cyfweiliad dirybudd ag unigolyn yn gyfrinachol. Dim ond o dan amgylchiadau eithriadol iawn y rhoddir caniatâd i gasglu deunydd fel hyn a rhaid iddo fod er budd y cyhoedd.**

Rhaid cadw cofnod o'r broses gymeradwyo fel sy'n arferol yng nghyswllt recordio cyfrinachol.

(Gweler 7.4.11-7.4.24)

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.43-6.4.46)

Ceisio Cyfweld yn Ddirybudd ar gyfer Comedi ac Adloniant

7.4.50 Fel arfer, dylai unrhyw gynnig i geisio cyfweld unigolyn neu sefydliad yn ddirybudd at ddibenion comedi, adloniant neu ddychanol gael ei gymeradwyo ymlaen llaw fel arfer gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu. **Dylid ymgynghori hefyd â'r tîm Polisi Golygyddol.** Fel arfer dylid cael cydsyniad pobl a gyfwelir yn ddirybudd cyn darlledu'r deunydd oni bai fod eu hunaniaeth wedi'i chelu.

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.51-6.4.53)

Dilyn Cyrchoedd

7.4.51 Wrth ddilyn cyrch, bydd cynhyrchwyr cynnwys yn mynd gyda swyddogion heddlu, tollau, mewnfudo, iechyd yr amgylchedd neu gyrff eraill i'w gwyllo'n gweithio ar ran awdurdodau cyhoeddus. Dim ond pan fo budd i'r cyhoedd ac ar ôl ystyried materion golygyddol a chyfreithiol gan gynnwys preifatrwydd, cydsyniad a thresmasu y gellir cyfiawnhau dilyn cyrch.

Pan fydd gwneuthurwyr cynnwys yn dilyn cyrch ar eiddo preifat, dylent fel arfer:

- sicrhau bod pawb sy'n bresennol yn deall bod yn recordiad ar gyfer y BBC cyn gynted ag y bo'n ymarferol gwneud hynny
- ffilmio dim ond y rheini sy'n darged i'r cyrch ac osgoi unrhyw drydydd partion, yn enwedig plant ac oedolion agored i niwed
- osgoi ffilmio eiddo neu fannau personol amherthnasol a chanolbwyntio ar ffilmio lle mae tystiolaeth wedi'i chanfod neu'n debygol o gael ei chanfod

- rhoi'r gorau i recordio a gadael ar unwaith os bydd y perchennog, y meddiannydd cyfreithiol neu berson sy'n gweithredu o dan eu hawdurdod yn gofyn i ni wneud hynny.

Mae eithriadau, er enghraifft, pan fydd rheswm i gredu bod ymddygiad anghyfreithlon neu wrthgymdeithasol difrifol yn cael ei ddatgelu, ac y bydd budd y cyhoedd yn cyfiawnhau parhau i recordio neu i fod yn bresennol.

Fel arfer, dylid ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni ynghylch cynigion i ddilyn cyrchoedd.

(Gweler 7.4.6)

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.38-6.4.39)

Gohebu ar Farwolaeth, Dioddefaint a Gofid

7.4.52 Rhaid i wneuthurwyr cynnwys gydbwysu'r budd i'r cyhoedd o ohebu'n llawn a chywir â'r angen i fod yn dosturiol ac osgoi tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad wrth ohebu ar ddamweiniau, trychinebau, cythrwfl, trais yn erbyn unigolion neu ryfel.

Rhaid iddynt ystyried y cyfiawnhad golygyddol dros ddangos deunydd graffig neu ymyrgar o ddioddefaint a gofid pobl. Pan fydd criwiau sy'n cyrraedd lleoliad trychineb neu argyfwng o dan bwysau sy'n ei gwneud yn anodd penderfynu a yw recordiad yn tresmasu ar breifatrwydd heb gyfiawnhad, byddant yn aml yn recordio cymaint o ddeunydd â phosibl. Fodd bynnag, mewn sefyllfa o'r fath, rhaid cymryd gofal i asesu unrhyw oblygiadau o ran preifatrwydd cyn darlledu.

Mae'n bwysig na fydd gofynion darlledu byw a defnyddio lluniau'n gyflym, yn cynnwys y rheini o gyfryngau cymdeithasol, yn drech nag ystyriaethau am breifatrwydd y rheini sy'n dioddef neu'n profi gofid.

(Gweler Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.4.1-5.4.8 a 5.4.37-5.4.42 ac Adran 12 Rhyfel, Terfysgaeth a Thrais Eithafol, Trychineb ac Anhrefn: 12.4.9)

(Gweler y canllawiau: Ffilmio mewn Argyfyngau Meddygol)

7.4.53 Yn syth ar ôl digwyddiad yn ymwneud â marwolaeth, dioddefaint neu ofid, gellir cyfiawnhau defnyddio deunydd mwy graffig er mwyn rhoi disgrifiad rhesymol o'r arswyd a brofwyd. Dylid ystyried preifatrwydd ac urddas dioddefwyr lle bynnag y maent yn y byd. Fodd bynnag, wrth i'r stori ddatblygu, gall fod yn fwy anodd cyfiawnhau parhau i ddefnyddio deunydd o'r fath. Yn ddiweddarach, pan ystyrir y stori mewn cyd-destun hanesyddol cyfoes neu, er enghraifft, wrth nodi'r dyddiad yr oedd wedi digwydd, efallai y bydd cyfiawnhad golygyddol dros ddefnyddio'r deunydd eto. Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol ynghylch aildefnyddio deunydd graffig a/neu ddeunydd sy'n peri gofid.

(Gweler Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.4.37-5.4.42 a 5.4.21-5.4.23 ac Adran 13 Defnyddio Cynnwys y BBC ar ôl ei Gyhoeddi neu ei Ddarlledu: 13.4.14-13.4.16)

7.4.54 Fel arfer dylid gofyn am gyfweiliadau â phobl sydd wedi'u hanafu neu sy'n galaru ar ôl damwain neu drychineb drwy gysylltu â nhw drwy eu ffrindiau, perthnasau neu gynghorwyr. Ni ddylai gwneuthurwyr cynnwys:

- roi pwysau arnynt i roi cyfweiliadau
- aflonyddu arnynt drwy geisio cysylltu â nhw dro ar ôl tro drwy alwadau ffôn, negeseuon e-bost, negeseuon testun neu negeseuon ar y cyfryngau cymdeithasol neu drwy guro ar eu drws
- aros ar eu heiddo os gofynnir iddynt adael
- eu dilyn os byddant yn symud i ffwrdd.

(Gweler Adran 6 Tegwch: 6.4.7-6.4.12)

7.4.55 Mae mynegiant o alar cyhoeddus yn amrywio ar draws y byd, ynghyd â barn ynghylch a yw'n dderbyniol i ddarlledu'r golygfeydd hynny o alar. Mae'n bwysig osgoi hunan-sensoriaeth, ond mae'n rhaid ystyried disgwyliadau cynulleidfaoedd a'r rheini sy'n cael eu recordio. Mae lluniau o alar dwys yn llai tebygol o dramgwyddo neu beri gofid i'r dioddefwyr a'r perthnasau hynny a roddodd eu cydsyniad i gael eu recordio, ond byddent yn gallu digio neu gynhyrfu rhai yn y gynulleidfa. Wrth gyflwyno lluniau o ofid neu ddioddefaint enbyd, byddai geiriau i egluro amgylchiadau eu casglu yn gallu helpu i osgoi camddealltwriaeth a thramgwydd.

(Gweler Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.4.1-5.4.6)

7.4.56 Fel arfer, dim ond os bydd y teulu wedi cydsynio y dylid recordio angladdau preifat. Os gwneir penderfyniad i fwrw ymlaen â cheisiadau am breifatrwydd, rhaid bod budd clir i'r cyhoedd.

Ailedrych ar Ddigwyddiadau'r Gorffennol

7.4.57 Rhaid i wneuthurwyr cynnwys ystyried a oes disgwyliad teg o breifatrwydd gan ddioddefwyr a pherthnasau sy'n parhau'n fyw pan fyddant yn ystyried edrych ar ddigwyddiadau yn y gorffennol a oedd yn cynnwys dioddefaint a thrawma. Mae hyn yn berthnasol hyd yn oed os oedd y digwyddiadau neu'r deunydd sydd i'w ddefnyddio yn rhai cyhoeddus ar un adeg. Dylid ystyried graddfa a lleoliad y digwyddiad gwreiddiol a'r amser sydd wedi mynd heibio ers hynny. Hyd y gellir gwneud hynny'n rhesymol, dylai dioddefwyr sy'n parhau'n fyw neu deuluoedd agos i bobl sydd wedi marw a welir yn y rhaglen gael eu hysbysu fel arfer. **Dylai penderfyniad i fwrw ymlaen ag unrhyw wrthwynebiadau rhesymol gan y rhai dan sylw gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch, neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a ddylai fel arfer ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.**

Ni roddir cymeradwyaeth fel arfer oni bai fod y budd i'r cyhoedd o'i ailddefnyddio yn bwysicach na'r gwrthwynebiad.

(Gweler 7.4.53)

(Gweler Adran 13 Defnyddio Cynnwys y BBC ar ôl ei Gyhoeddi neu ei Ddarlledu:
13.4.14-13.4.16)

Gwybodaeth Bersonol

7.4.58 Wrth gasglu gwybodaeth bersonol, rhaid gwneud hynny'n unol â deddfwriaeth diogelu data a pholisïau'r BBC ar ddiogelu data⁴. Wrth gasglu gwybodaeth bersonol ar gyfer gwasanaethau ar-lein gan blant o dan 13 oed, ac o dan 12 oed yn yr Alban, mae'r Ddeddf Diogelu Data yn mynnu bod gwneuthurwyr cynnwys yn bod yn ofalus ac efallai y bydd angen 'cydsyniad rhieni' y mae modd ei ddilysu. Mae Canllawiau Golygyddol y BBC yn gofyn am yr un gofal wrth gasglu unrhyw ddata personol gan blant dan 16 oed.

(Gweler Adran 9 Plant a Phobl Ifanc fel Cyfranwyr: 9.4.3 a 9.4.28)

(Gweler y canllawiau: Rhyngweithio â Phlant a Phobl Ifanc Ar-lein)

7.4.59 Fel arfer, ni ddylai gwybodaeth bersonol am gyfranwyr a chyfranwyr posibl fod ar gael i'w gweld gan adrannau eraill y tu allan i'r maes cynhyrchu sydd wedi'i chasglu. Dylai unrhyw gynnydd i wneud eithriad gael ei atgyfeirio i'r tîm Hawliau Gwybodaeth. Rhaid storio manylion cyfranwyr yn ddiogel a pheidio â'u dal yn hwy na thra bo diben dilys i hynny.

7.4.60 Fel arfer, ni ddylid rhannu manylion personol, sylwadau neu wybodaeth bersonol arall cyfranwyr sy'n oedolion â thrydydd partïon heb i'r cyfrannwr gael gwybod, oni bai fod gofynion cyfreithiol neu bryderon diogelu neu les. Lle mae hyn yn hanfodol, dylid ei atgyfeirio i sylw ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, y golygydd comisiynu, a fydd efallai eisïau dymuno ymgynghori â'r tîm Hawliau Gwybodaeth cyn mynd ymlaen. Dylid gwneud contract sy'n ei gwneud yn ofynnol bod y trydydd parti'n defnyddio'r wybodaeth at y diben y cytunwyd arno rhwng y BBC a'r trydydd parti yn unig.

7.4.61 Rhaid i unrhyw gais gan awdurdod cyhoeddus am wybodaeth bersonol cyfrannwr, neu pan fydd cynhyrchwyr cynnwys yn bwriadu rhannu'r wybodaeth honno am resymau diogelu neu les, gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch, neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a rhaid

⁴ Gweler y Llawlyfr Diogelu Data: mae hwn ar gael ar Gateway at ddefnydd staff y BBC neu drwy olygyddion comisiynu ar gyfer cynhyrchwyr annibynnol; a Pholisi Preifatrwydd a Chwcis y BBC

iddo atgyfeirio at y tîm Polisi Golygyddol a'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni cyn rhannu gwybodaeth.

(Gweler Adran 13 Defnyddio Cynnwys y BBC ar ôl ei Gyhoeddi neu ei Ddarlledu: 13.4.36-13.4.39)

7.4.62 Rhaid i unrhyw gynnig i gasglu gwybodaeth bersonol ar un o wefannau Gwasanaethau Cyhoeddus y BBC a allai gael ei datgelu i drydydd partïon, yn cynnwys Gwasanaethau Masnachol y BBC, gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a fydd efallai eisiau ymgynghori â'r tîm Hawliau Gwybodaeth a thîm Masnachu Teg y BBC.

7.4.63 Rhaid i unrhyw gynnig i ddatgelu gwybodaeth bersonol rhywun dan 18 oed i drydydd parti heb ei gydsyniad gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a ddylai ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol, y tîm Diogelu a'r tîm Hawliau Gwybodaeth. Ni roddir cymeradwyaeth fel arfer oni bai:

- fod rhesymau cysylltiedig â diogelu ac amddiffyn plant dros wneud hynny neu
- fod budd i'r cyhoedd sy'n bwysicach na'r disgwyliadau o breifatrwydd neu
- fod gofyniad cyfreithiol i ddarparu'r wybodaeth.

(Gweler Adran 9 Plant a Phobl Ifanc fel Cyfranwyr: 9.4.28)

Defnyddio Technoleg

7.4.64 Pan fydd gwybodaeth bersonol yn cael ei chasglu drwy ddefnyddio technoleg, gan gynnwys systemau awtomataidd sy'n cynnwys deallusrwydd artiffisial neu ddysgu peirianyddol, rhaid ei thrin yn unol â Chanllawiau Golygyddol y BBC a chyfraith diogelu data gyfredol. Gellir gofyn am gyngor gan yr adran Hawliau Gwybodaeth.

Rhaid i unrhyw ddefnydd o feddalwedd y BBC gael ei awdurdodi gan y broses rheoli asedau meddalwedd.

(Gweler [Y Broses Rheoli Asedau Meddalwedd](#) ar Gateway)

7.4.65 Wrth ddefnyddio technoleg i wella ansawdd technegol cynnwys, fel sain neu luniau, dylid ystyried unrhyw oblygiadau preifatrwydd perthnasol.

Pobl Ar Goll

7.4.66 Weithiau bydd y BBC yn gohebu ar bobl sydd ar goll drwy ddarlledu manylion a ddarparwyd gan berthnasau, ffrindiau a'r heddlu. Fodd bynnag, dylai gwneuthurwyr cynnwys gymryd cyfrifoldeb golygyddol am gyhoeddi neu ddarlledu manylion o'r fath a bod yn ymwybodol nad yw pob person sydd ar goll yn dymuno cael ei ganfod. Os oes gwybodaeth y gall y person sydd ar goll ei hystyried yn breifat, yn destun cywilydd neu ofid, gall fod yn briodol i ni ei dal yn ôl.

(Gweler Adran 13 Defnyddio Cynnwys y BBC ar ôl ei Gyhoeddi neu ei Ddarlledu:
13.4.24-13.4.30)

(Gweler y canllawiau: Preifatrwydd a Phobl sydd Ar Goll)